

ISO 14001:2026 GAP-ANALYSE CHECKLIST

Gebaseerd op de Final Draft International
Standard (FDIS)

Introductie

Deze gap-analyse checklist is ontwikkeld om organisaties te helpen beoordelen in hoeverre zij voldoen aan de aankomende ISO 14001:2026-vereisten voor milieumanagementsystemen. De checklist is gestructureerd volgens de paragrafen van de herziene norm, te beginnen met paragraaf 4, die het begin markeert van de uitvoerbare en certificeerbare inhoud. De checklist integreert zowel de bestaande vereisten van ISO 14001:2015 als de voorgestelde updates die zijn opgenomen in het definitieve ontwerp van de internationale norm (FDIS), waarbij wordt aangegeven waar wijzigingen zijn aangebracht en welke acties mogelijk nodig zijn.

Belangrijke disclaimer

☐ Hoofdstuk 4 – Context van de organisatie

Paragraaf	Vereisten	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015?	Wijziging beschrijving
4.1	Inzicht in de organisatie en haar context	Heeft u externe en interne kwesties vastgesteld die relevant zijn voor het doel van uw organisatie en het vermogen om de beoogde resultaten van het EMS te bereiken, inclusief omgevingsfactoren die door de organisatie worden beïnvloed of die de organisatie kunnen beïnvloeden, en heeft u overwogen hoe deze kwesties aanleiding geven tot risico's en kansen die moeten worden aangepakt onder paragraaf 6.1.4?	✓ Ja	Omgevingsfactoren zijn expliciet vereist als onderdeel van de organisatorische context, inclusief factoren die door de organisatie worden beïnvloed of die de organisatie kunnen beïnvloeden. Deze factoren zijn nu bedoeld om informatie te verschaffen voor het bepalen van risico's en kansen onder paragraaf 6.1.4, en niet alleen om te worden geïdentificeerd.
4.2	Inzicht in de behoeften en verwachtingen van stakeholders	Heeft u de relevante stakeholders geïdentificeerd en bepaald welke van hun behoeften en verwachtingen verplichtingen zijn voor conformiteit (zie 6.1.3)?	✓ Ja	Verwijzing naar 6.1.3 toegevoegd en een opmerking over omgevingsfactoren die relevant zijn voor stakeholders.
4.3	Het bepalen van de scope van het EMS	Heeft u de scope van uw EMS gedefinieerd, rekening houdend met uw bevoegdheid en vermogen om controle uit te oefenen of invloed uit te oefenen gedurende de levenscyclus van activiteiten, producten en services, en heeft u de scope beschikbaar gesteld als gedocumenteerde informatie en beschikbaar gemaakt voor stakeholders?	✓ Ja	Het levenscyclusperspectief is verduidelijkt en omvat nu ook controle en invloed op activiteiten, producten en services. De scope moet beschikbaar zijn als gedocumenteerde informatie en toegankelijk zijn voor stakeholders.
4.4	Milieumanagementsysteem	Heeft u uw EMS zodanig opgezet, geïmplementeerd en onderhouden dat de vereisten in de bedrijfsprocessen zijn geïntegreerd en de beoogde resultaten kunnen worden bereikt?	✓ Ja	Meer nadruk op flexibiliteit in processtructuur en verantwoordelijkheidsverdeling. Meer duidelijkheid over integratie en resultaten.

Hoofdstuk 5 – Leiderschap

Paragraaf	Vereisten	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015?	Wijziging beschrijving
5.1	Leiderschap en betrokkenheid	Toont het topmanagement leiderschap en betrokkenheid door verantwoordelijkheid te nemen voor de effectiviteit van het EMS, te zorgen voor integratie in bedrijfsprocessen en relevante rollen aan te sturen en te ondersteunen om de beoogde resultaten van het EMS te bereiken?	✓ Ja	Verduidelijkt de verantwoordelijkheid van het topmanagement voor de effectiviteit van het EMS en het behalen van de beoogde resultaten, waarbij leiderschap verder gaat dan het toewijzen van rollen en ook verantwoordelijkheid voor resultaten omvat.
5.2	Milieubeleid	Bevat uw milieubeleid een belofte om het milieu te beschermen (met inbegrip van preventie van vervuiling en andere contextgerelateerde verbintenissen zoals biodiversiteit, bescherming van ecosystemen, beperking van en aanpassing aan klimaatverandering), een verbintenis om te voldoen aan verplichtingen van conformiteit en een verbintenis tot voortdurende verbetering, en is dit beleid beschikbaar voor stakeholders?	✓ Ja	Versterkt de bescherming van het milieu als een kernbelofte van het beleid, met biodiversiteit, bescherming van ecosystemen en klimaatverandering bij wijze van voorbeeld. Bevestigt de beschikbaarheid van beleid voor stakeholders.
5.3	Organisatorische rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Zijn de rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor het EMS duidelijk omschreven, gecommuniceerd en begrepen, ook met het oog op het bereiken van de beoogde resultaten?	✓ Ja	Tekst gewijzigd voor duidelijkheid en overeenstemming met de formulering van de "beoogde resultaten". Voorbeelden en structuur blijven consistent.

Hoofdstuk 6 – Planning

Paragraaf	Vereisten	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015?	Wijziging beschrijving
6.1.1	Algemeen	Heeft u de processen die nodig zijn om te voldoen aan de paragraafs 6.1.2 tot en met 6.1.5 opgezet en onderhouden?	✓ Ja	Paragraaf opgesplitst en geherstructureerd. 6.1.1 nu beperkt tot het opzetten van processen; andere inhoud verplaatst.
6.1.2	Milieuaspecten	Heeft u de milieuaspecten van uw activiteiten, producten en services bepaald vanuit een levenscyclusperspectief, rekening houdend met normale en abnormale omstandigheden, geplande of nieuwe veranderingen en mogelijke noodsituaties, en heeft u significante milieuaspecten geïdentificeerd aan de hand van vastgestelde criteria?	✓ Ja	Verduidelijkt dat bij het bepalen van milieuaspecten rekening moet worden gehouden met levenscyclusfasen, normale en abnormale omstandigheden, geplande en ongeplande veranderingen en mogelijke noodsituaties, waarbij vastgestelde criteria worden gebruikt om significante aspecten te identificeren.
6.1.3	Verplichtingen betreffende de conformiteit	Heeft u de verplichtingen met betrekking tot de conformiteit die relevant zijn voor uw EMS geïdentificeerd en als gedocumenteerde informatie beschikbaar gesteld?	✓ Ja	"Onderhouden" gewijzigd in "beschikbaar als gedocumenteerde informatie". Kleine wijzigingen in de formulering.
6.1.4	Risico's en kansen	Heeft u de risico's en kansen vastgesteld die voortvloeien uit milieuaspecten, vereisten voor conformiteit, externe en interne kwesties, vereisten van stakeholders en de scope van het EMS, en heeft u de risico's en kansen die moeten worden aangepakt beschikbaar gesteld als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	Stelt een duidelijke vereiste vast om risico's en kansen te bepalen die voortvloeien uit de context, stakeholders, scope, milieuaspecten en vereisten voor conformiteit, en om die welke actie vereisen beschikbaar te stellen als gedocumenteerde informatie.
6.1.5	Actie plannen	Heeft u maatregelen gepland en geïmplementeerd om belangrijke milieuaspecten, verplichtingen op gebied van conformiteit en risico's en kansen aan te pakken, deze maatregelen geïntegreerd in het EMS en andere bedrijfsprocessen, en de effectiviteit van deze maatregelen geëvalueerd?	✓ Ja	Paragraaf hernummerd. Versterkt de vereisten voor planningsmaatregelen door expliciet integratie in EMS en bedrijfsprocessen en evaluatie van de effectiviteit van geplande maatregelen te vereisen.

	Vereiste	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015?	Wijziging beschrijving
6.2.1	Milieudoelstellingen	Zijn uw doelstellingen meetbaar, in overeenstemming met het beleid, worden ze gecontroleerd en zijn ze beschikbaar als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	Documentatievereiste gewijzigd in "beschikbaar als gedocumenteerde informatie".
6.2.2	Acties plannen om doelstellingen te bereiken	Maakt u plannen om uw doelstellingen te bereiken, inclusief benodigde middelen, verantwoordelijkheden en evaluatiemethoden?	✗ Nee	Geen materiële wijzigingen geconstateerd.
6.3	Planning en beheer van veranderingen	Wanneer veranderingen die van invloed zijn of kunnen zijn op het EMS nodig zijn, worden deze dan op een geplande manier uitgevoerd en beheerd om ervoor te zorgen dat de beoogde resultaten worden bereikt en onbedoelde nadelige effecten worden beperkt?	✓ Ja	Volledig nieuwe subclausule. Introduceert een vereiste om veranderingen die van invloed zijn op het EMS te plannen en te beheren, inclusief het beheersen van beoogde en onbedoelde veranderingen om ervoor te zorgen dat de beoogde resultaten worden bereikt en nadelige effecten worden beperkt.

Hoofdstuk 7 – Ondersteuning

Paragraaf	Vereiste	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015?	Beschrijving wijziging
7.1	Middelen	Heeft u de nodige middelen bepaald en ter beschikking gesteld om het EMS op te zetten, te onderhouden en te verbeteren?	✗ Nee	Er zijn geen significante veranderingen geconstateerd
7.2	Competentie	Heeft u de vereiste competenties vastgesteld, ervoor gezorgd dat hieraan wordt voldaan en bewijs hiervan bewaard als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	"Voldoen aan" gewijzigd in "nakomen van" verplichtingen met betrekking tot conformiteit. De formulering met betrekking tot documentatie gewijzigd in "beschikbaar als gedocumenteerde informatie".
7.3	Bewustzijn	Zijn de betrokken werknemers op de hoogte van het EMS-beleid, hun rol en de gevolgen van niet-conformiteit, inclusief verplichtingen met betrekking tot conformiteit?	✓ Ja	"Voldoen aan" gewijzigd in "nakomen van" verplichtingen met betrekking tot conformiteit.
7.4.1	Communicatie – algemeen	Bepaalt u wat, wanneer, hoe en met wie u communiceert, zorgt u ervoor dat de verstrekte milieu-informatie betrouwbaar is en in overeenstemming met EMS-informatie, reageert u op relevante communicatie en stelt u bewijs van communicatie beschikbaar als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	Verduidelijkt de vereisten voor het communicatieproces, waaronder de betrouwbaarheid en consistentie van milieu-informatie, de reactie op relevante communicatie en de beschikbaarheid van bewijsmateriaal in de vorm van gedocumenteerde informatie.
7.4.2	Interne communicatie	Stellen uw communicatieprocessen werknemers in staat om bij te dragen aan voortdurende verbetering?	✓ Ja	In het Engels is de tekst aangepast "To contribute" Om bij te dragen is veranderd naar "contribute" bijdragen – slechts kleine verduidelijking.
7.5.1	Gedocumenteerde informatie – algemeen	Onderhoudt en controleert u de gedocumenteerde informatie die nodig is voor uw EMS en stelt u deze beschikbaar waar dat nodig is?	✓ Ja	Verklaart de bedoeling van gedocumenteerde informatie, waaronder beschikbaarheid, toegankelijkheid en geschiktheid voor gebruik, terwijl flexibiliteit in formaat en structuur mogelijk blijft.

Hoofdstuk 8– Operatie

Paragraaf	Vereiste	Checklist vraag	Veranderingen t.o.v. 2015?	Beschrijving wijziging
8.1	Operationele planning en controle	Heeft u operationele controles ingesteld, geïmplementeerd en onderhouden om te voldoen aan EMS-vereisten en geplande acties, inclusief het definiëren van het type en de omvang van controle of invloed op extern geleverde processen, producten en services, in overeenstemming met een levenscyclusperspectief?	✓ Ja	Versterkt de vereisten voor operationele controle door een bepaald type en een bepaalde mate van controle of invloed op extern geleverde processen, producten en services te eisen, in overeenstemming met een levenscyclusperspectief.
8.2	Voorbereiding op en reactie bij noodsituaties	Heeft u uw noodplannen en rampenplannen opgesteld, getest en gedocumenteerd op basis van geïdentificeerde risico's?	✓ Ja	Nu gekoppeld aan "vastgesteld in 6.1.2" en bevat herziene formulering voor documentatievereisten.

Hoofdstuk 9 – Prestatie-evaluatie

	Vereisten	Checklist vraag	Veranderingen t.o.v. 2015?	Beschrijving wijzigingen
9.1.1	Monitoring, meting, analyse en evaluatie	Evalueert u de milieuprestaties en de effectiviteit van het EMS door de behoeften, methoden, criteria en indicatoren voor monitoring en meting vast te stellen, de resultaten te analyseren en te evalueren, en bewijsmateriaal beschikbaar te stellen als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	De nadruk verschuift van monitoring naar evaluatie van milieuprestaties en de effectiviteit van het milieubeheersysteem, waarvoor gedefinieerde criteria, indicatoren, analyse en evaluatie van resultaten vereist zijn.
9.1.2	Beoordeling van conformiteit	Beoordeelt u of u aan uw verplichtingen met betrekking tot de conformiteit voldoet en bewaart u het juiste bewijsmateriaal?	✓ Ja	Gewijzigd van 'nakoming' naar 'voldoen aan' verplichtingen van conformiteit. Herziening van de formulering in de documentatie.
9.2.2	Interne controle	Definieert u doelstellingen, scope en criteria voor audits, voert u regelmatig audits uit en bewaart u bewijs van de implementatie en resultaten?	✓ Ja	"Doelstellingen" toegevoegd aan auditvereisten. Herformulering van de taal van auditrapportages en documentatie.
9.3	Directiebeoordeling	Beoordeelt het topmanagement het EMS op gezette tijden, waarbij het gekeken wordt naar bepaalde input en resultaten, zoals conclusies over geschiktheid, toereikendheid en effectiviteit, beslissingen over verbeteringen en veranderingen, en worden de resultaten van de directiebeoordeling beschikbaar gesteld als gedocumenteerde informatie?	✓ Ja	Ter verduidelijking zijn subclausules toegevoegd (9.3.1–9.3.3). Verduidelijkt de structuur van de directiebeoordeling, waarbij de nadruk wordt gelegd op resultaten, beslissingen, geschiktheid, toereikendheid en effectiviteit van het EMS, en strategische implicaties voor de organisatie.

Hoofdstuk 10 – Verbetering

Paragraaf	Vereiste	Checklist vraag	Verandering t.o.v. 2015	Beschrijving verandering
10.1 (hiervoor 10.3)	Paragraaf 10.1 Voortdurende verbetering	Bepaalt u mogelijkheden voor voortdurende verbetering op basis van prestatie-evaluatie, beoordeling van de conformiteit, audits en management review, en implementeert u maatregelen om de geschiktheid, toereikendheid en effectiviteit van het EMS te verbeteren?	 Ja	Versterkt continue verbetering als een kernvereiste, waarbij verbeteringsacties expliciet worden gekoppeld aan prestatie-evaluatie, beoordeling van conformiteit, auditresultaten en management review.
10.2	Non-conformiteit en corrigerende maatregelen	Wanneer zich een afwijking voordoet, reageert u daar dan op en corrigeert u deze, evalueert en elimineert u de onderliggende oorzaken om herhaling of het optreden elders te voorkomen, beoordeelt u de effectiviteit van corrigerende maatregelen en stelt u bewijs van afwijkingen en corrigerende maatregelen beschikbaar als gedocumenteerde informatie?	 Ja	Verduidelijkt de volgorde van corrigerende maatregelen, waaronder reactie op non-conformiteit, evaluatie van de hoofdoorzaak, preventie van herhaling of optreden elders, effectiviteitsbeoordeling en beschikbaarheid van gedocumenteerd bewijs.

BLIJF OP DE HOOGTE

Meld u aan bij de Transitie Club van LRQA om deskundige updates, tools en begeleiding te ontvangen over de transitie naar ISO 14001:2026, evenals aankomende herzieningen van ISO 9001 en ISO 45001. Blijf veranderingen voor, beperk verstoringen en bereid u met vertrouwen voor.

NEEM CONTACT OP

Ga naar www.lrqa.com/nl voor meer informatie of stuur een e-mail naar contact@lrqa.com.

Care is taken to ensure that all information provided is accurate and up to date; however, LRQA accepts no responsibility for inaccuracies in or changes to information.
For more information on LRQA, click here. © LRQA Group Limited

LRQA
Your Risk Management
Advantage